

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60 České Budějovice

Název materiálu: OBINADLOVÉ OBVAZY

Autor materiálu: Bc. Irena Sklenářová

Datum vytvoření: 14. 9. 2012

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Předmět: Ošetrovatelství, 1. ročník

Sada: OS1

Číslo DUM: 03

Tematická oblast: **Ošetrovatelství – cvičení**

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 5. 10., 12. 10. 2012

Ověřující učitel: Mgr. Kudláčková

Třída: ZDA 1. B

Popis způsobu použití materiálu ve výuce: Výuková elektronická prezentace slouží jako podpůrná a názorná pomůcka výkladu učitele. Seznamuje žáky s přikládáním obinadlových obvazů na jednotlivé části těla. Prezentace výstižně a názorně zachycuje výklad učitele, který si žáci zaznamenávají do sešitu a využívají při domácí přípravě. Materiál obsahuje zpětnou vazbu ověřující pochopení nové látky v podobě závěrečného snímku s otázkami k opakování tématu.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

OBINADLOVÉ OBVAZY

CÍL: ŽÁK

- zná zásady pro práci s obvazy a jejich přikládání
- je schopen vysvětlit zásady pro práci s obvazy a jejich přikládání
- je schopen prakticky provést základní druhy otoček
- je si vědom rizik spojených s nesprávným přiložením obvazu

OBINADLOVÉ OBVAZY

- *účel:* obvazy krycí
- používaná obinadla asi 3 cm široká na prsty a hřbet ruky, asi 6 cm na paži, asi 8 cm široká na rameno

ZÁSADY PRÁCE S OBINADLEM

- šířku zvolíme vzhledem k poraněné části těla
- hlavu držíme v ruce, kterou obvazujeme, rozvíjíme proti palci
- ránu sterilně kryjeme mulem, pak obvazujeme
- do míst, kde hrozí opruzení – podpaží, třísla apod., vložíme vatu zasypanou pudrem

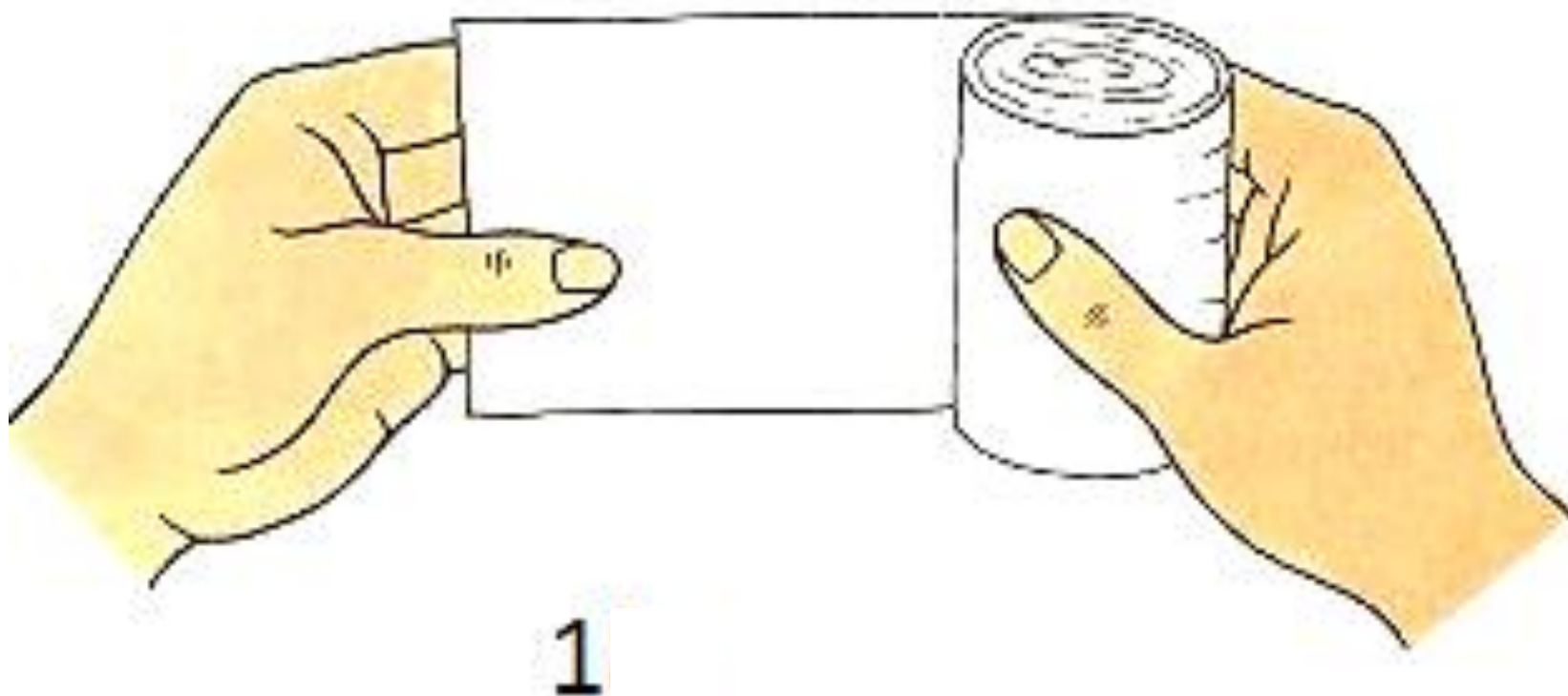
ZÁSADY PRÁCE S OBINADLEM

- obvazujeme od užší části těla k širší – směrem k srdci, výjimkou jsou obvazy ruky – od zápěstí k prstům, a prsty nohy – od hlezenního kloubu k prstům
- neutahujeme ani nenecháváme obinadlo volné

ZÁSADY PRÁCE S OBINADLEM

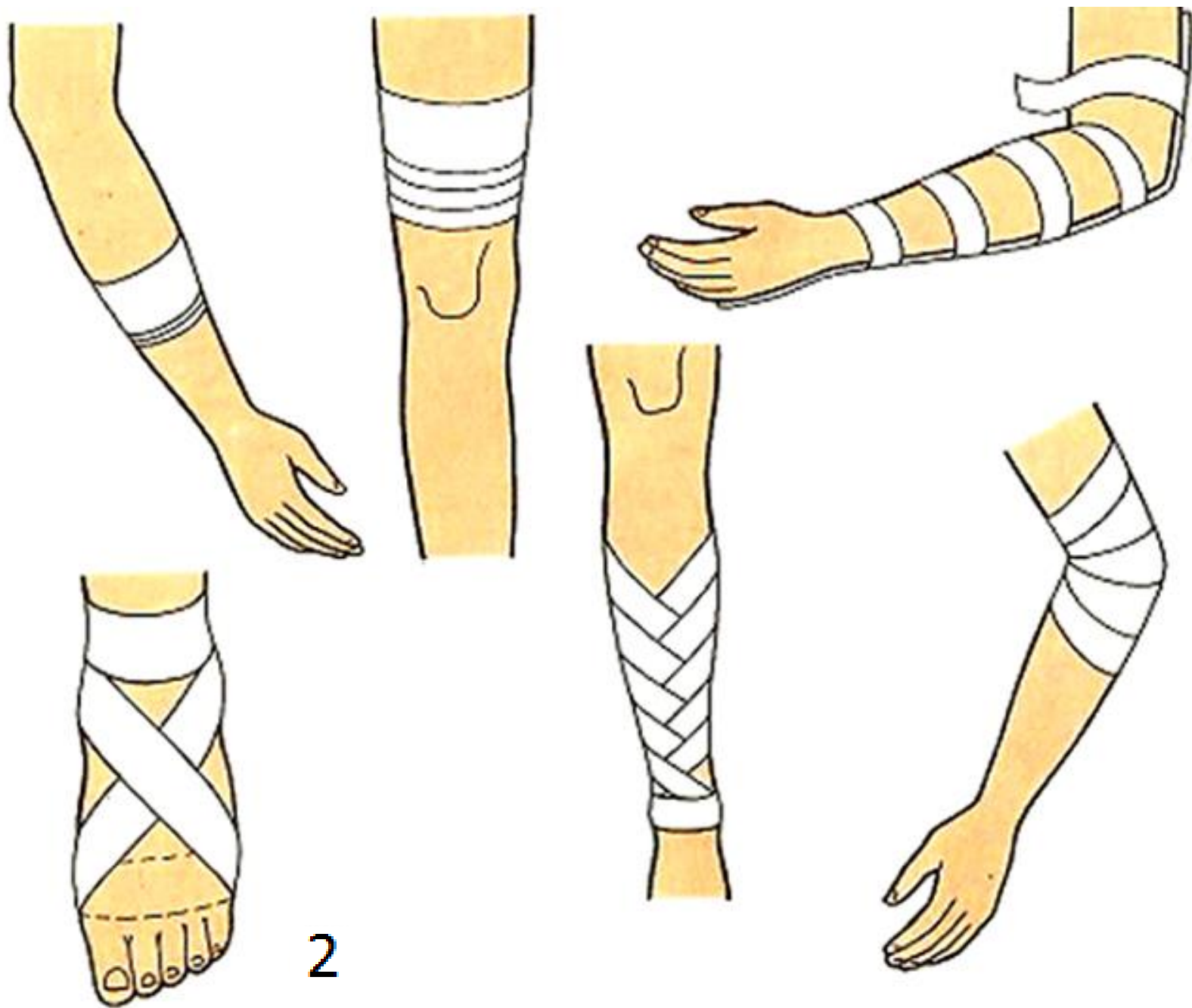
- na začátku a na konci zpevníme obvaz kruhovou otočkou
- komunikujeme a chováme se empaticky

ROZVÍJENÍ OBINADLA

DRUHY OTOČEK

- kruhový obvaz
- hoblinový obvaz
- spirálový obvaz
- osmičkový obvaz
- klasový obvaz
- rozbíhavý obvaz
- sbíhavý obvaz

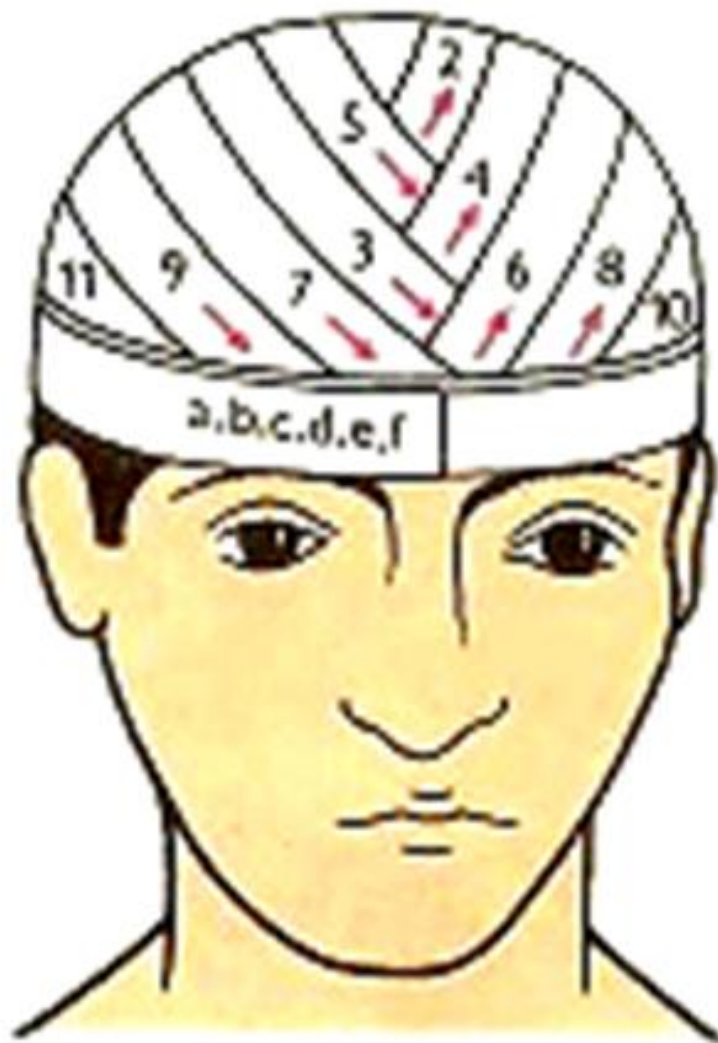
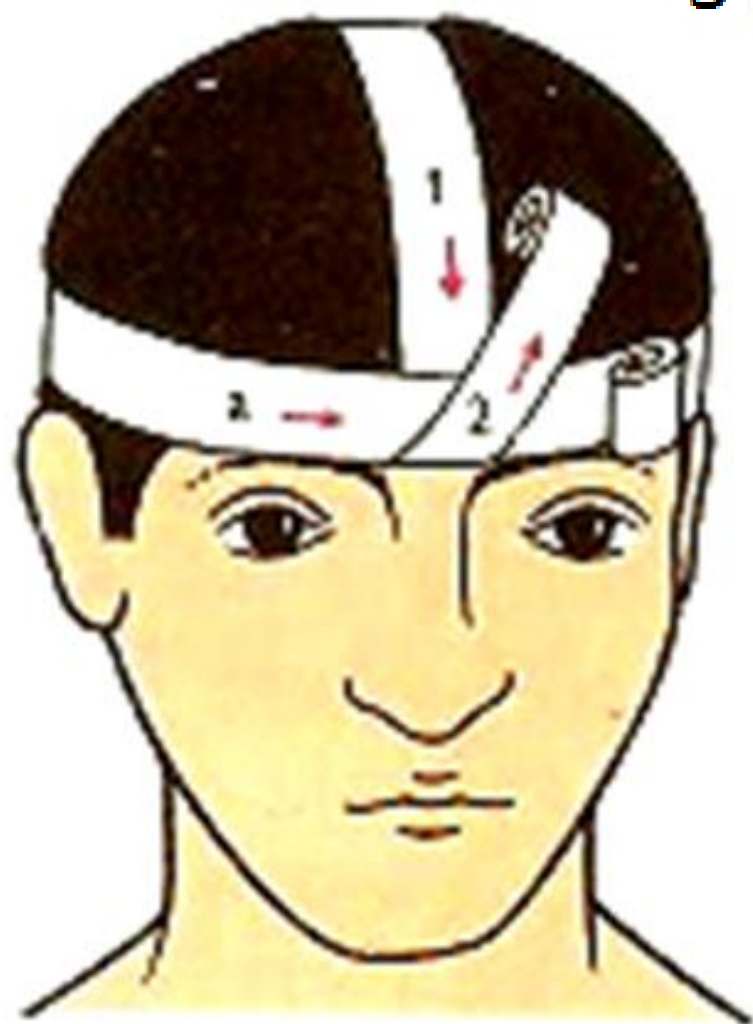

OBINADLOVÉ OBVAZY

Hippokratova čepice

- dvě obinadla 7 cm široké
- volný konec prvního obinadla položíme do zátylí a vedeme dopředu ke kořeni nosu (držíme v levé ruce)
- druhým obinadlem děláme kruhovou otočkou kolem hlavy (držíme v pravé ruce)
- končíme kruhovou otočkou kolem hlavy

3

OBINADLOVÉ OBVAZY

Čepcový obvaz hlavy

- přes vrchol temene hlavy položíme pomocné obinadlo
- uzlem přivážeme na jedné straně pomocného obinadla druhé obinadlo

OBINADLOVÉ OBVAZY

Čepcový obvaz hlavy

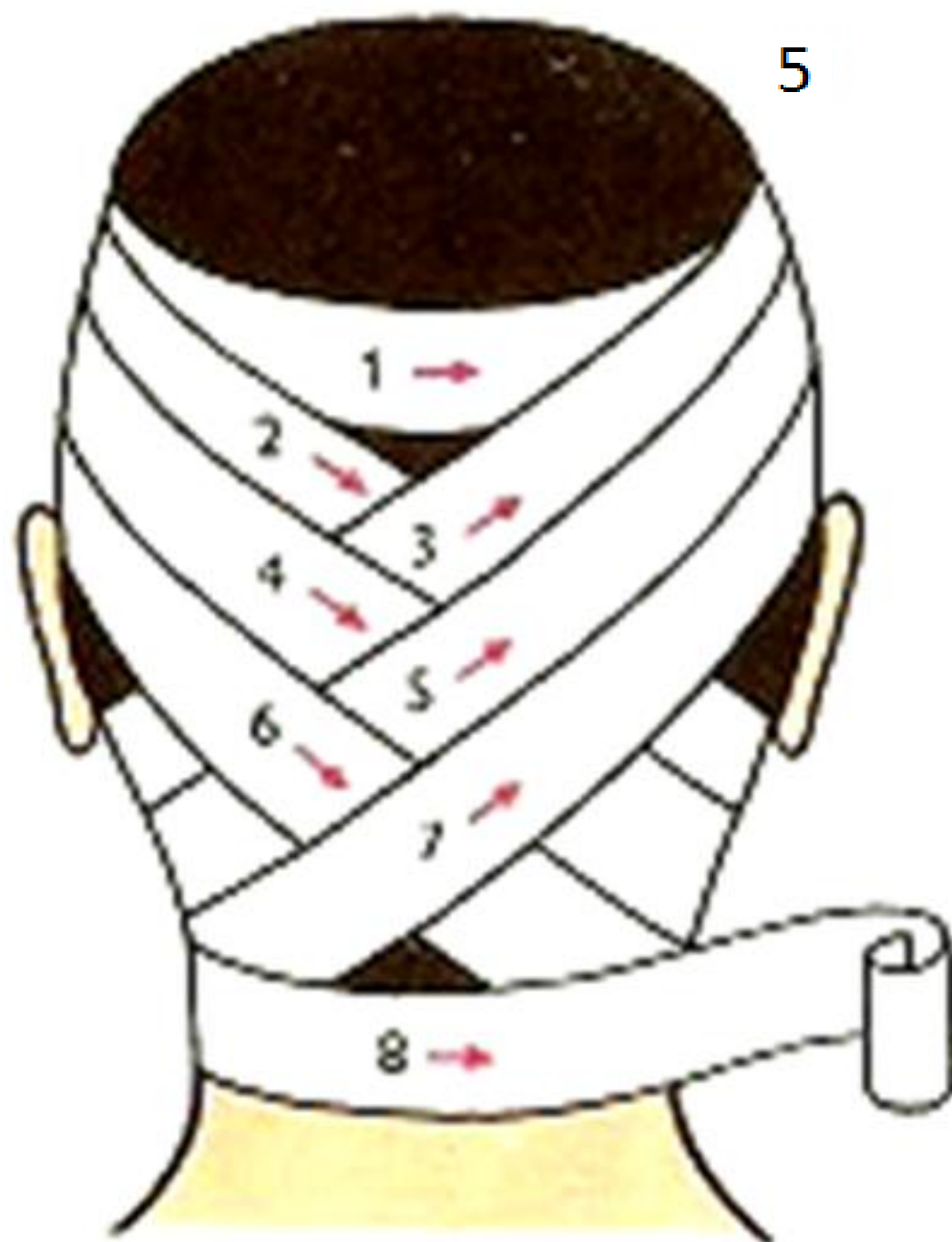
- první túru vedeme nízko na čele k protilehlému spánku, kde obinadlo otočíme kolem pomocného obinadla a pokračujeme přes zátylí k prvnímu uzlu
- další túry vedeme k vrcholu temene
- pomocné obinadlo svážeme pod bradou

OBINADLOVÉ OBVAZY

obvaz zátylí

- otočka kolem hlavy – stojíme za nemocným
- další vedeme nad levé ucho do zátylí, pod pravé ucho a na krk
- dále pod levé ucho, přes zátylí, nad pravé ucho a na čelo
- končíme kruhovou otočkou kolem hlavy

OBINADLOVÉ OBVAZY

obvaz oka – monokulus

- levé oko – otočka kolem hlavy, ke kořeni nosu, přes sterilně kryté oko
- pod ušní boltec směrem nahoru do zатыlí
- končíme kolem hlavy

6

OBINADLOVÉ OBVAZY

Obvaz obou očí – binokulus

- otočka kolem hlavy
- dále obočí nad kořenem nosu a sestupujeme přes levé oko sterilně kryté až po ušní boltec, vrací se do zátylí

OBINADLOVÉ OBVAZY

Obvaz obou očí – binokulus

- dále pod pravé ucho přes pravé oko, nad kořen nosu, kolem hlavy a sestupujeme k levému oku
- obvaz končíme kolem hlavy

7

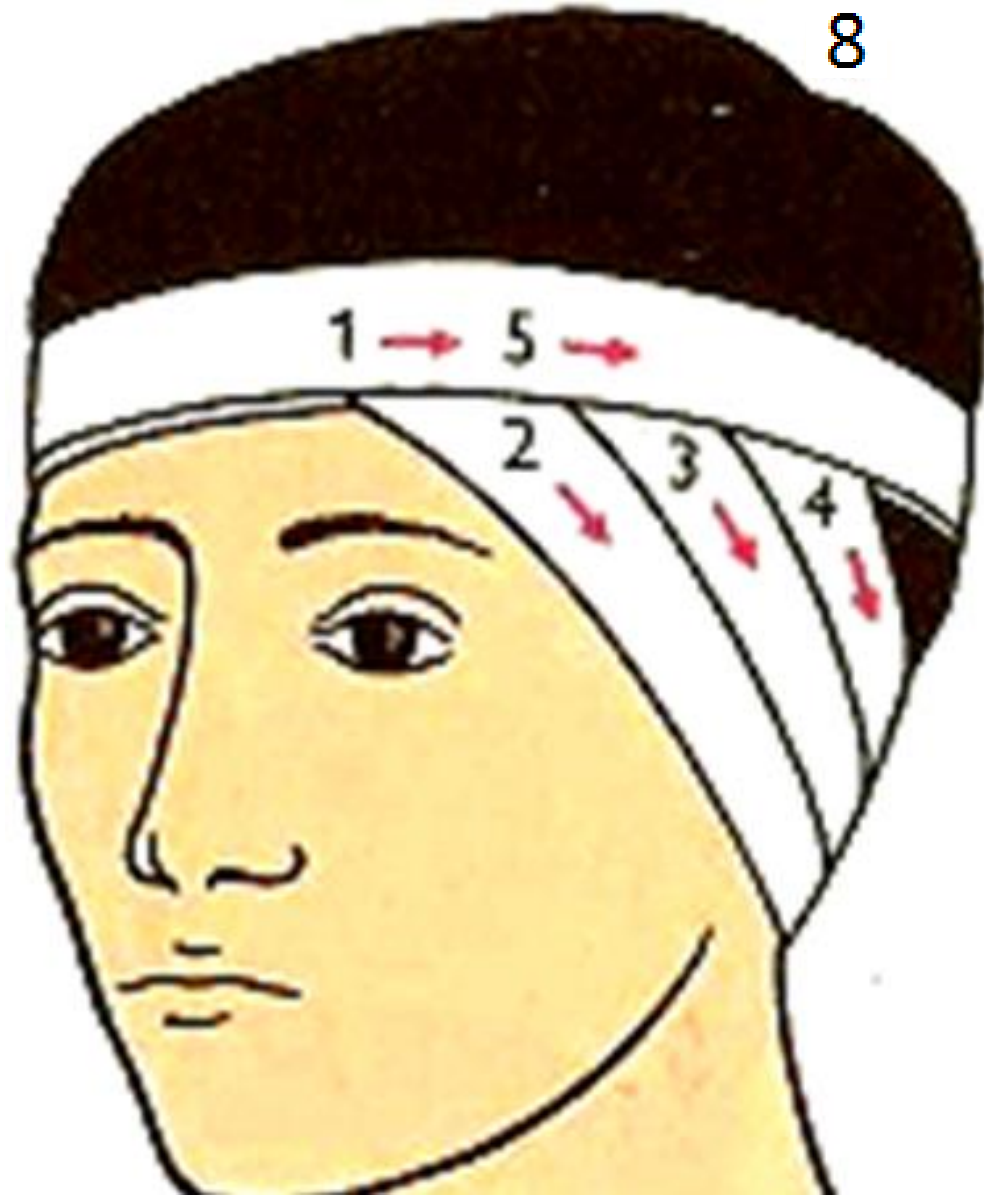

OBINADLOVÉ OBVAZY

obvaz ucha

- levé ucho – otočka kolem hlavy, dále sestupujeme z čela nad levým obočím přes dolní okraj levého ucha do zátylí a odtud k základní otočce
- obvaz končíme kruhovou otočkou kolem hlavy

8

OBINADLOVÉ OBVAZY

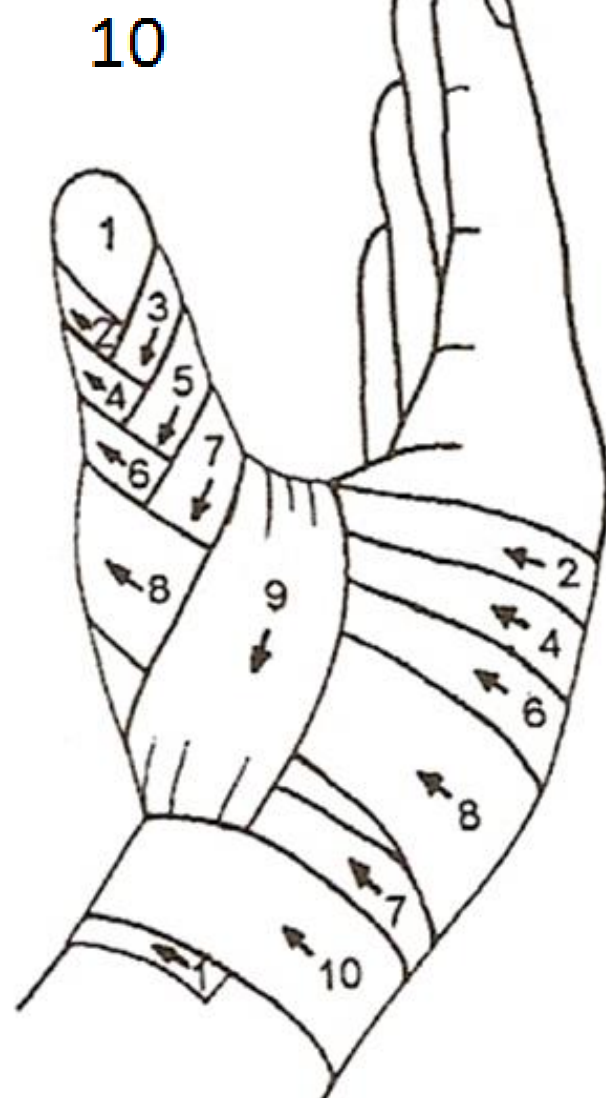
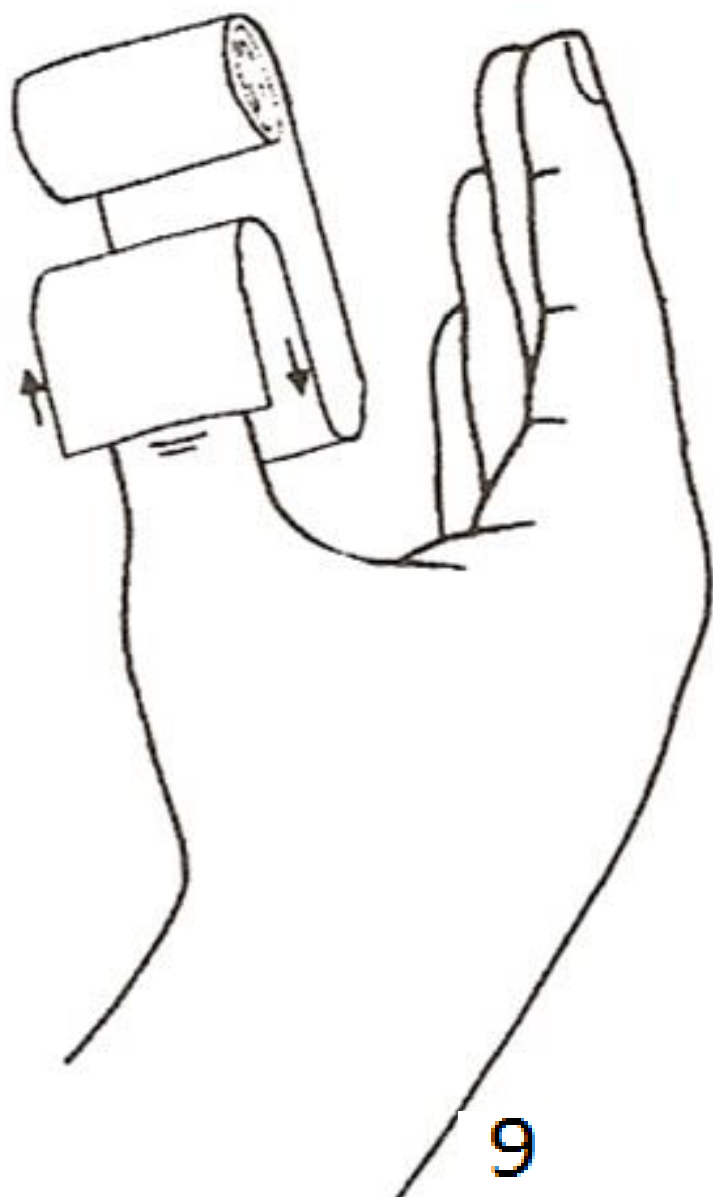
Horní končetina - klasový obvaz palce ruky

- klasový obvaz palce ruky začínáme otočkou na zápěstí
- pokud chceme skrýt celý palec, tedy provedeme tzv. náprstek tím, že přehneme několikrát obinadlo přes konečný článek prstu

OBINADLOVÉ OBVAZY

Horní končetina - klasový obvaz palce ruky

- z palce vedeme obinadlo opačným směrem po jeho vnější straně na zápěstí
- obvaz ukončíme na zápěstí

OBINADLOVÉ OBVAZY

klasový obvaz hřbetu ruky

- obvaz je vzestupný
- základní otočka je kolem středních článků
- další šikmo přes hřbet ruky do výše základního článku palce - vedeme obinadlo rovně přes dlaň
- od palce se vracíme šikmo k první otočce zakončujeme kolem zápěstí

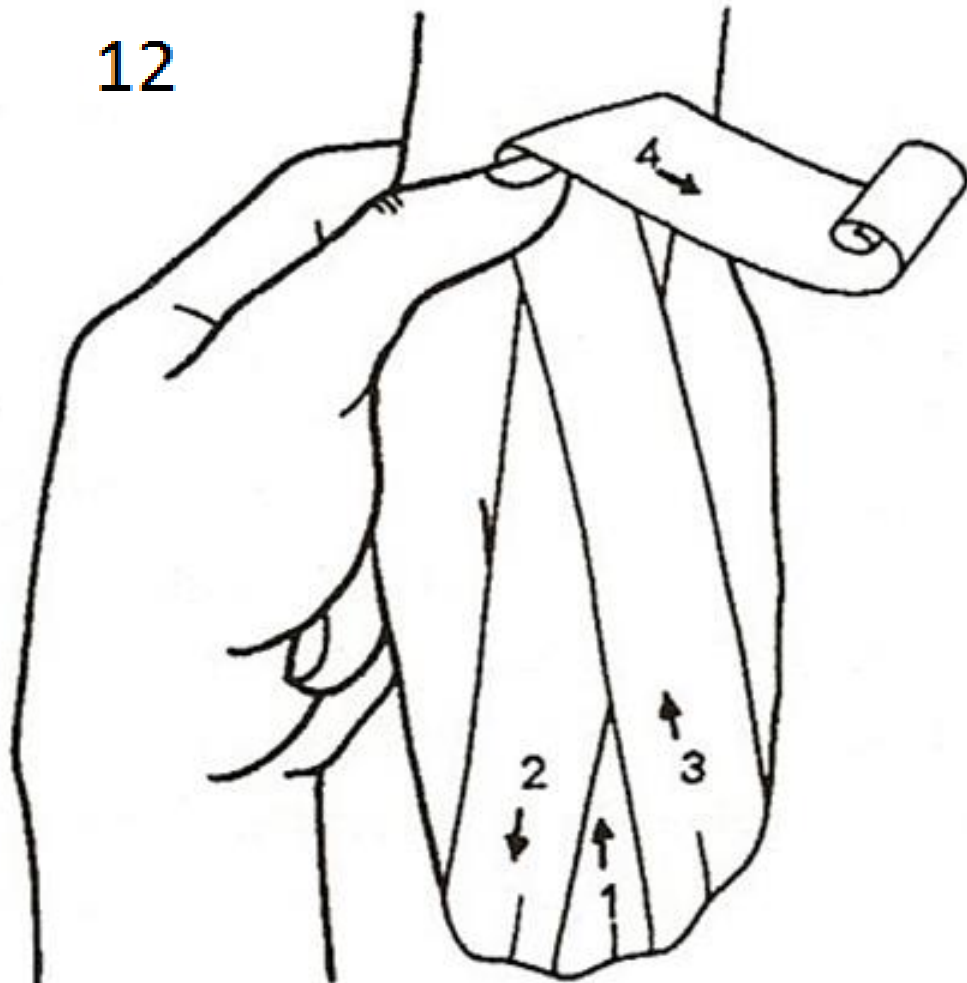
11

OBINADLOVÉ OBVAZY

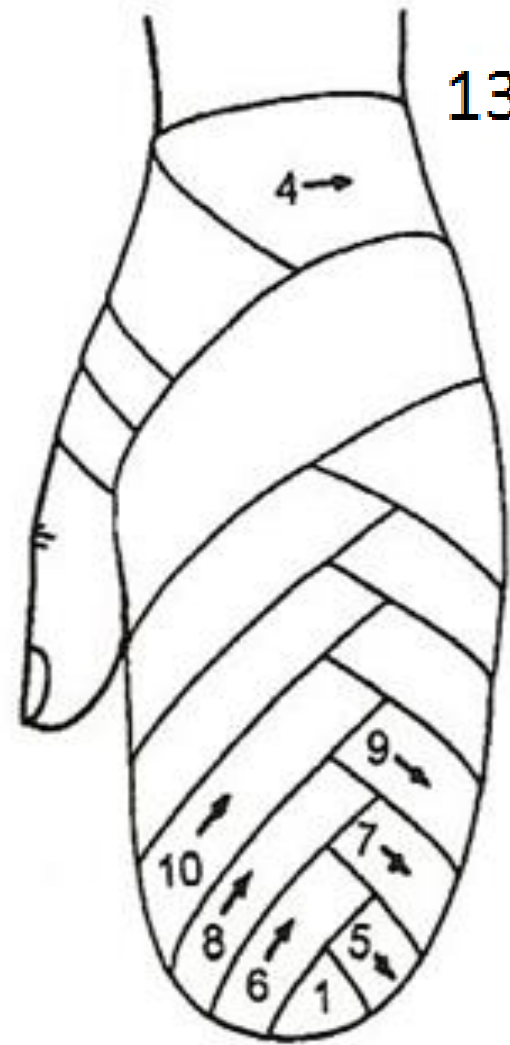
obvaz celé ruky, tzv. pacička

- začínáme otočkou přes prsty, na hřbet ruky k zápěstí, obinadlo překládáme a přidržujeme druhou rukou, pokračujeme od středu ke stranám, abychom zakryli všechny prsty, na zápěstí otočky zpevníme a tam je i otočka poslední

12

13

OBINADLOVÉ OBVAZY

obvaz prstů, tzv. rukavička

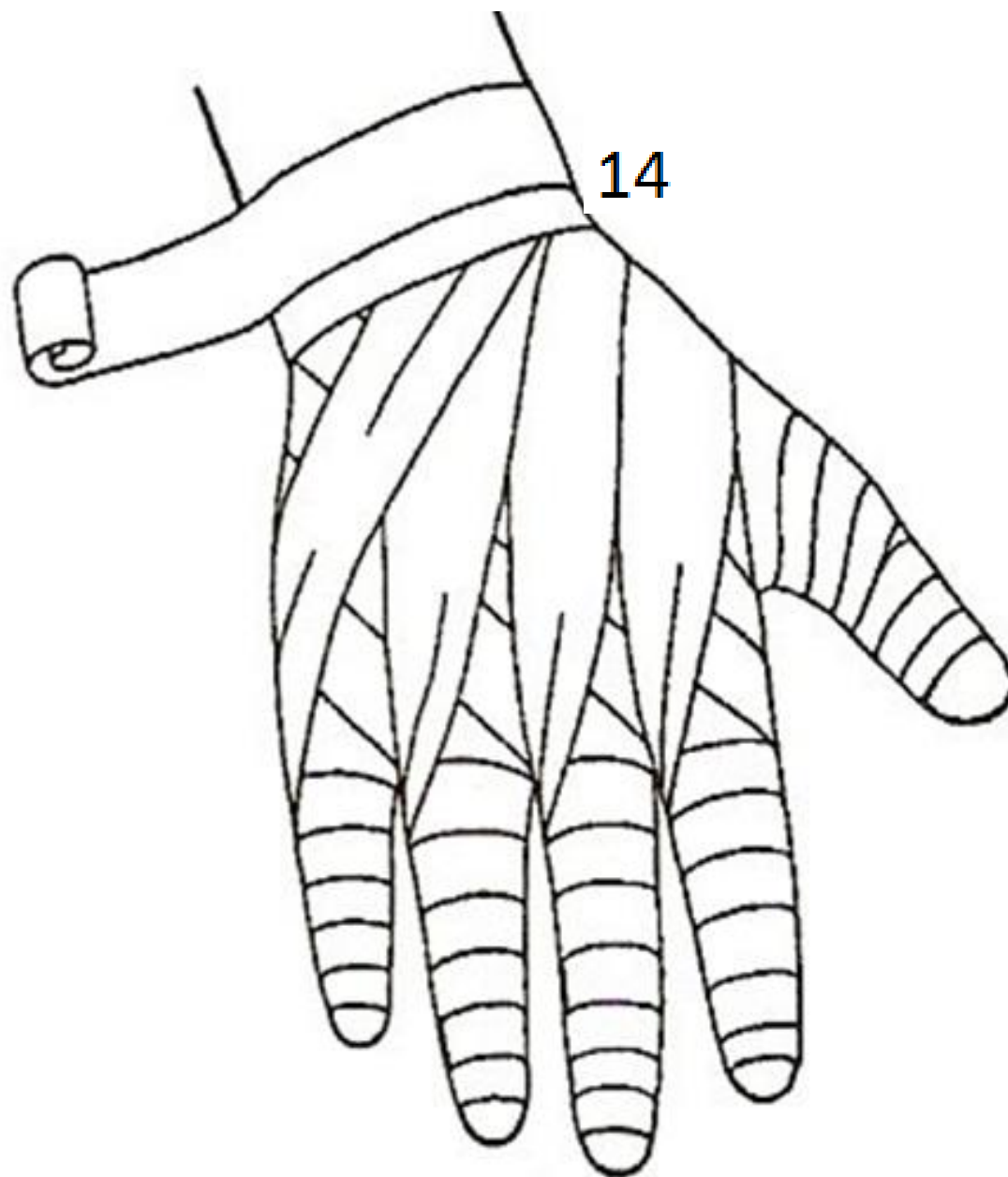
!!! Zde je výjimka !!!

- po základní otočce na zápěstí vedeme obinadlo přes hřbet ruky k nejvzdálenějšímu prstu (na pravé ruce k palci, na levé k malíku)
- spirálovitou otočkou jedeme ke špičce prstu

OBINADLOVÉ OBVAZY

obvaz prstů, tzv. rukavička

- poté hoblinovými otočkami postupujeme dolů a na hřbet ruky
- takto obmotáme všechny prsty
- konečná otočka je na zápěstí

14

OBINADLOVÉ OBVAZY

obvaz předloktí

- obvaz je vzestupný, začínáme jej na zápěstí a pokračujeme obvazem hoblinovým nebo klasovým

obvaz lokte

- obvazujeme buď obvazem rozbíhavým nebo sbíhavým

OBINADLOVÉ OBVAZY

vzestupný obvaz ramene

pomůcky: zapudrované čtverce mulu

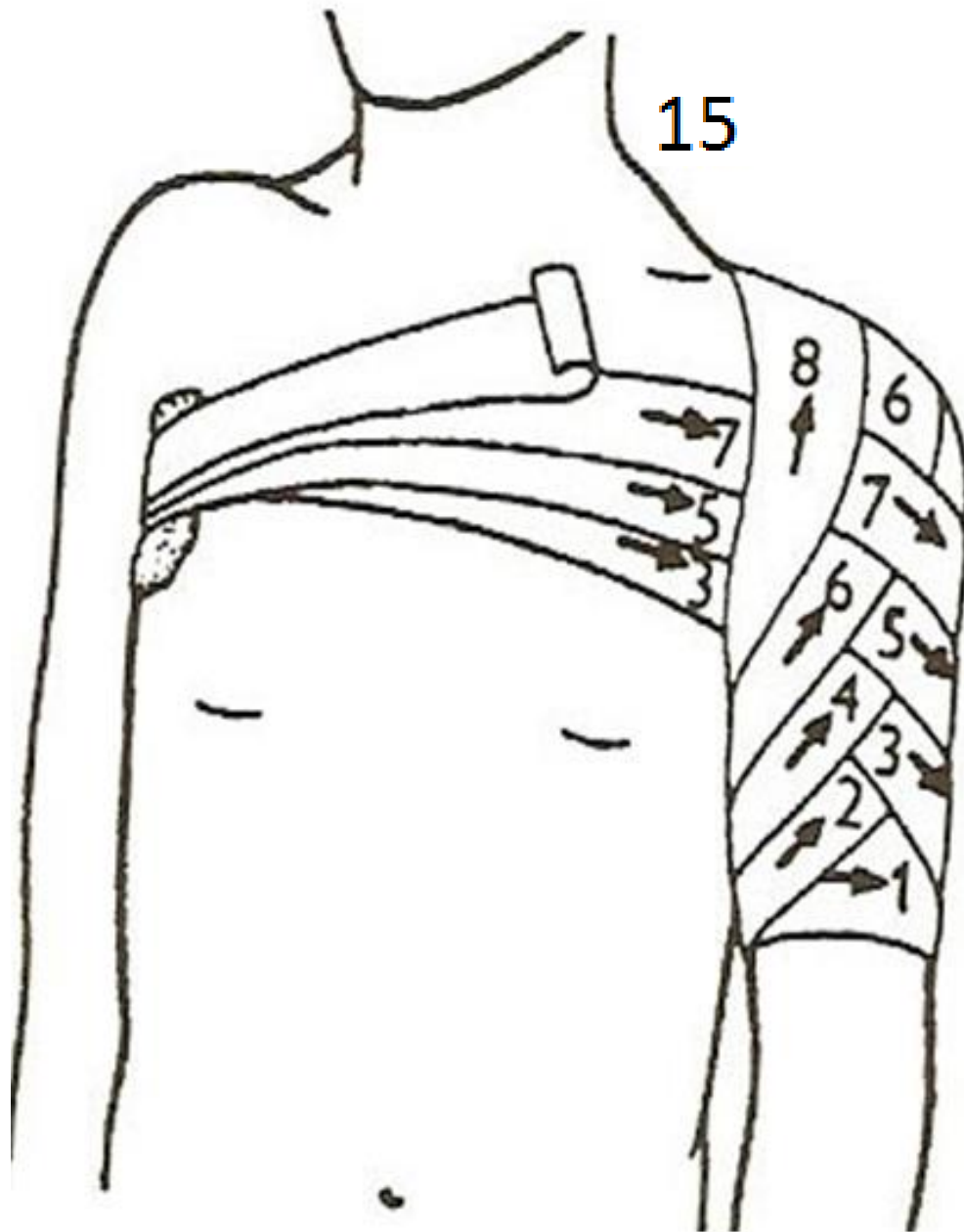
- základní otočka v horní třetině paže
- obinadlo vedeme od těla na vnější stranu paže
- z vnější strany postupujeme přes rameno a záda do podpaží zdravé končetiny (do obou podpaží vložíme vatu nebo mul)

OBINADLOVÉ OBVAZY

vzestupný obvaz ramene

- pokračujeme šikmo přes prsa na paži postižené končetiny
- do podpaží a znovu přes rameno a záda do opačného podpaží
- celé rameno musíme zakrýt obvazem
- obvaz ukončíme kruhovou otočkou kolem ramena

15

OBINADLOVÉ OBVAZY

Obvazy dolní končetiny

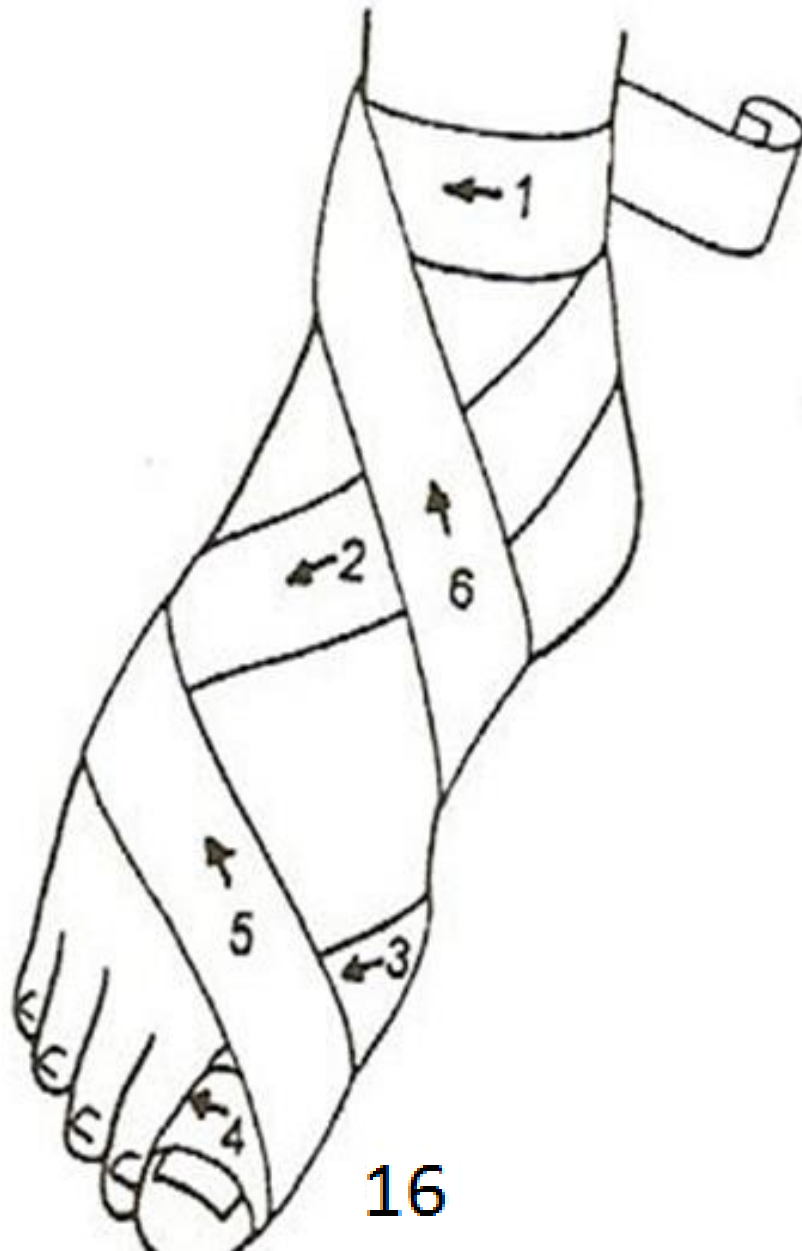
účel: obvazy krycí a zpevňující

- na prsty velikost 3 - 4 cm široké
- na obvaz paty 6 cm široké
- na obvaz bérce 7 - 8 cm široké
- na kyčel je nutné použít obinadlo široké 12 cm

OBINADLOVÉ OBVAZY

obvaz palce nohy

- začínáme nad kotníkem základní otočkou, jdeme z vnitřní strany nohy na vnější
- obinadlo vedeme přes hřbet k malíku, na plosku nohy a na palec, zde uděláme kruhovou otočku
- vracíme se zpět přes nárt pod ploskou nohy na kotník, který obtočíme
- zakončíme otočkou nad kotníkem

OBINADLOVÉ OBVAZY

obvaz nártu nohy

- vedeme stejně jako kravatový obvaz nohy, začínáme tedy za prsty, překřížíme na plosce nohy a vyjedeme nad kotníky, tzv. osmičkový obvaz, můžeme ještě jednou a poslední otočkou provedeme kolem kotníku

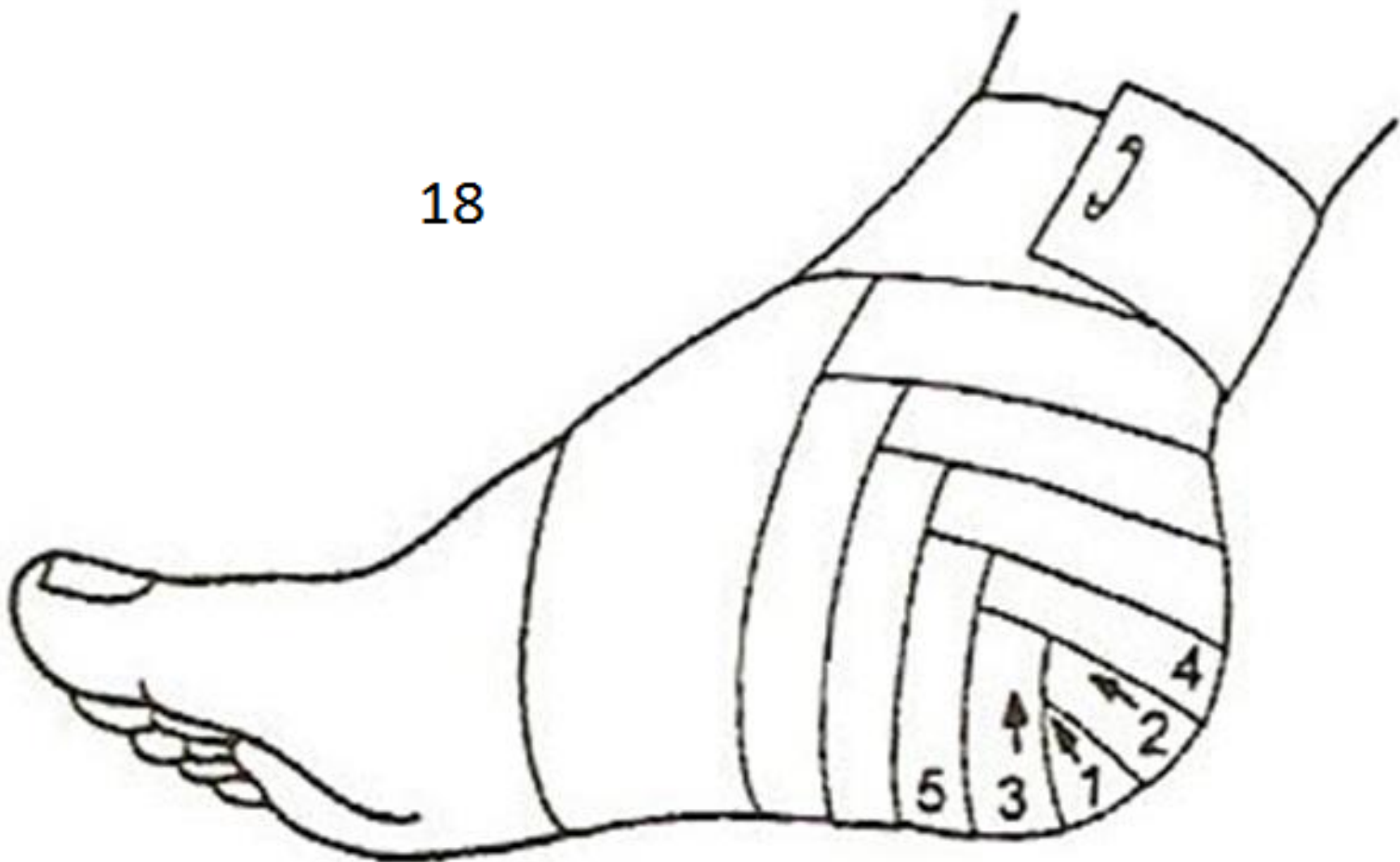
17

OBINADLOVÉ OBVAZY

obvaz paty

- chceme-li krýt patu, použijeme hydrofilové obinadlo, chceme-li zpevnit kotník, použijeme elastické obinadlo, obvaz paty provedeme obvazem rozbíhavým, obvaz ukončíme nad kotníkem

18

OBINADLOVÉ OBVAZY

obvaz bérce

- nejčastěji užíváme elastické obinadlo, noha ve zvýšené poloze - zabránit městnání v žilách
- přikládá se po operaci křečových žil a před všemi druhy operací
- u dlouhodobě ležících jako prevence trombóz

OBINADLOVÉ OBVAZY

obvaz bérce

- začínáme na nártu, nad kotníkem uděláme několik hoblin a postupujeme klasem až pod koleno, někdy i přes koleno na stehno
- ukončíme několika hoblinovými otočkami a otočkou kruhovou
- tzv. bandáž DK

OBINADLOVÉ OBVAZY

obvaz kolena

- provádíme rozbíhavým nebo sbíhavým způsobem, a koleno je při obvazování nepatrně ohnuto

OBINADLOVÉ OBVAZY

obvaz kyčle

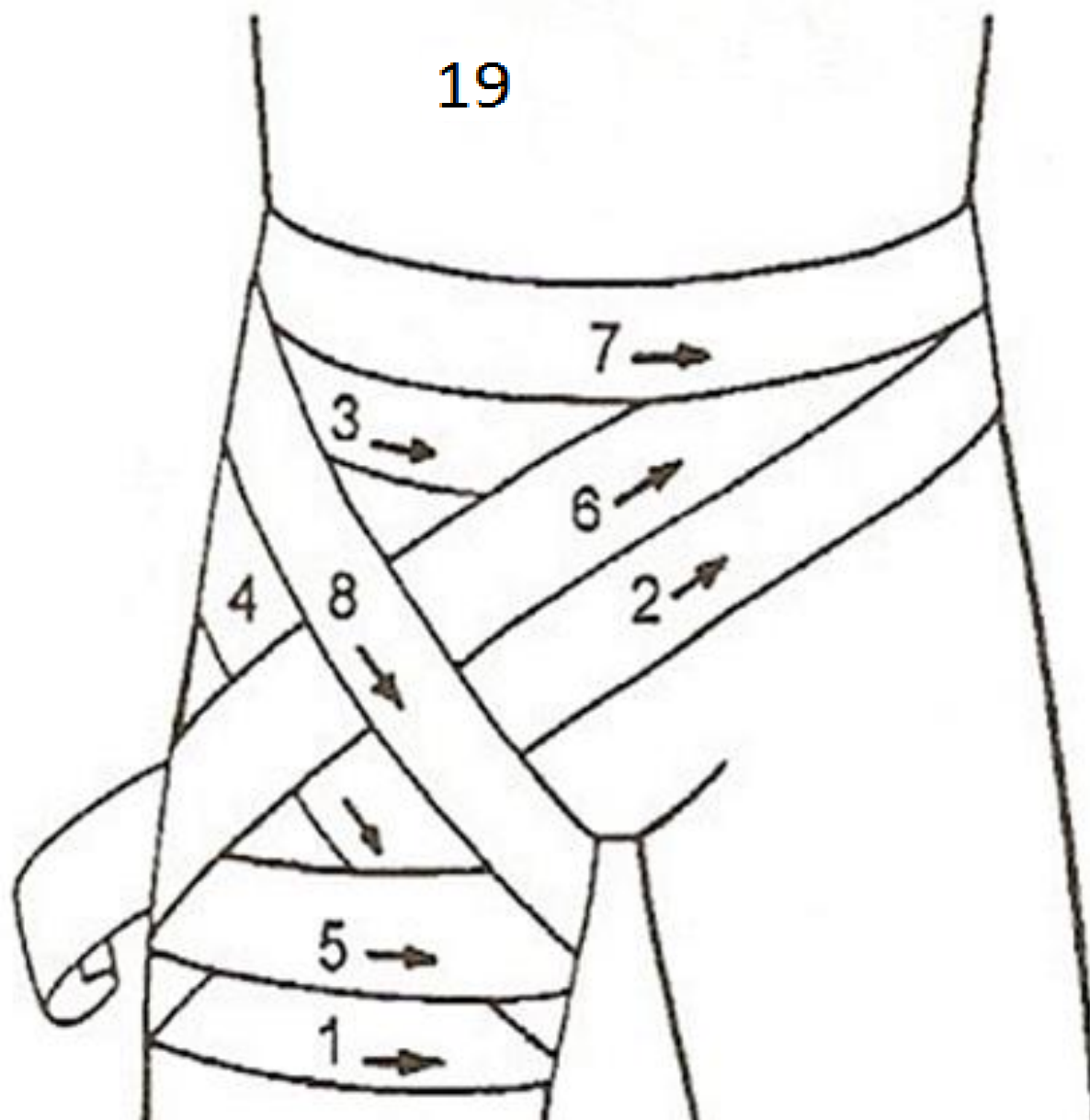
- začínáme základní otočkou kolem stehna asi 20 cm nad kolenem
- obvaz vedeme ze stehna šikmo přes kyčelní kloub dozadu
- přidáme zpevňující otočku kolem pasu a zezadu se vracíme zpět na stehno
- ze zevní strany na vnitřní, obtočíme jednou kolem stehna a opět pokračujeme dál

OBINADLOVÉ OBVAZY

obvaz kyčle

- děláme takové nepravidelné osmičky
- každá otočka kryje otočku předchozí
- obvaz ukončíme kolem pasu
- !! je jej možné provést jako sestupný, jen se začne kruhovou otočkou v pase a postupujeme opačně

19

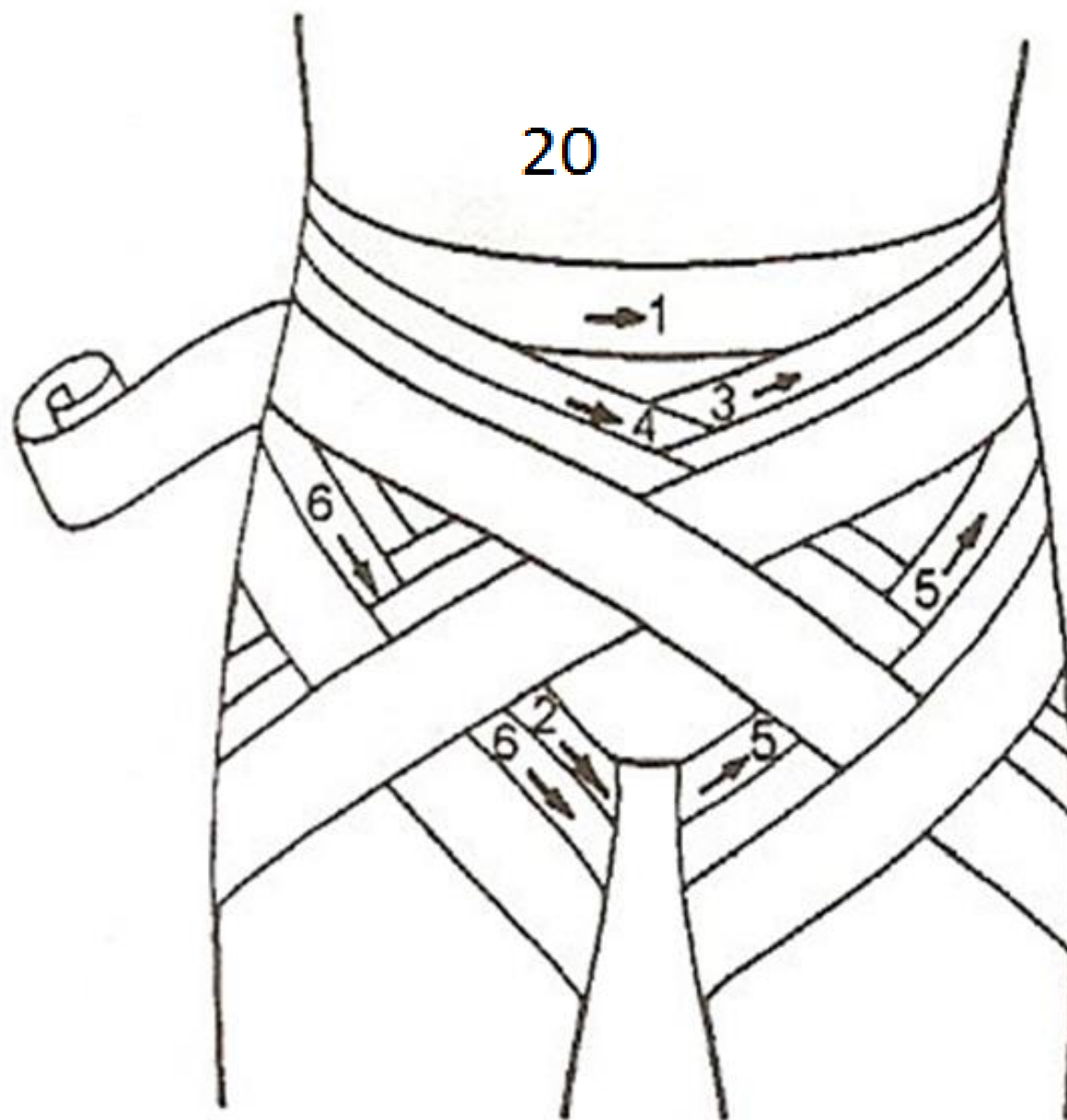

OBINADLOVÉ OBVAZY

obvaz obou kyčlí

- začínáme kruhovou otočkou v pase a střídavě otočkami zakrýváme pravý a levý bok, končíme v pase
- pokuste se tento obvaz vytvořit samostatně

20

OPAKOVÁNÍ

1. Jaký je účel obinadlových obvazů?
2. Vyjmenujte zásady práce s obinadlem.
3. Vyjmenujte druhy otoček.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:

- 1 ROZSYPALOVÁ, Marie a kolektiv. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství cvičení*. 1.vyd. Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství, n.p., 1987
2. ROZSYPALOVÁ, Marie., ŠAFRÁNKOVÁ, Alena. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství I*. 1.vyd. Praha: Informatorium, spol.s.r.o., 2002. ISBN 80-86073-96-3
3. KELNAROVÁ, Jarmila., CAHOVÁ, Martina., KŘEŠŤANOVÁ, Iva., KŘIVÁKOVÁ, Marcela., KOVÁŘOVÁ, Zdeňka. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty 1. ročník*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. ISBN 978-80-247-2830-8

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:

1. ROZSYPALOVÁ, Marie a kolektiv. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství cvičení*. 1.vyd. Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství, n. p., 1987 str. 41
2. ROZSYPALOVÁ, Marie a kolektiv. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství cvičení*. 1.vyd. Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství, n.p., 1987 str. 43
- 3., 5.,6.,7.,8. ROZSYPALOVÁ, Marie a kolektiv. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství cvičení*. 1.vyd. Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství, n. p., 1987 str. 51
4. KELNAROVÁ, Jarmila., CAHOVÁ, Martina., KŘEŠŤANOVÁ, Iva., KŘIVÁKOVÁ, Marcela., KOVÁŘOVÁ, Zdeňka. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty 1. ročník*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. ISBN 978-80-247-2830-8 str. 207
- 9.,10. ROZSYPALOVÁ, Marie a kolektiv. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství cvičení*. 1.vyd. Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství, n. p., 1987 str. 45

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:

11. , 12.,13. KELNAROVÁ, Jarmila., CAHOVÁ, Martina., KŘEŠŤANOVÁ, Iva., KŘIVÁKOVÁ, Marcela., KOVÁŘOVÁ, Zdeňka. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty 1. ročník*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. ISBN 978-80-247-2830-8 str. 209

14. ROZSYPALOVÁ, Marie a kolektiv. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství cvičení*. 1.vyd. Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství, n. p., 1987 str. 40

15. KELNAROVÁ, Jarmila., CAHOVÁ, Martina., KŘEŠŤANOVÁ, Iva., KŘIVÁKOVÁ, Marcela., KOVÁŘOVÁ, Zdeňka. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty 1. ročník*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. ISBN 978-80-247-2830-8 str.210

16.,18.,19. KELNAROVÁ, Jarmila., CAHOVÁ, Martina., KŘEŠŤANOVÁ, Iva., KŘIVÁKOVÁ, Marcela., KOVÁŘOVÁ, Zdeňka. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty 1. ročník*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. ISBN 978-80-247-2830-8 str.211

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:

17. ROZSYPALOVÁ, Marie a kolektiv. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství cvičení*. 1.vyd. Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství, n .p., 1987 str. 43

20. KELNAROVÁ, Jarmila., CAHOVÁ, Martina., KŘEŠŤANOVÁ, Iva., KŘIVÁKOVÁ, Marcela., KOVÁŘOVÁ, Zdeňka. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty 1. ročník*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. ISBN 978-80-247-2830-8 str. 212